

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 3 (1497) 1986 m. sausio 23 d.

Melbourne

XXXI M E T A I

TAUTINĖS SĄMONĖS IŠLAIKYMAS IŠEIVIJOJE

PASISEKUSI MOKSLINĖ KONFERENCIJA ČIKAGOJE

1985 m. lapkričio 23-24 d.d. Čikagoje Pasaulio Lietuvių Bendruomenė suruošė mokslinę konferenciją apie tautinės sąmonės išlaikymą išeivijoje. Kviečiami buvo tautinio švietimo bei auklėjimo darbuotojai iš įvairių kraštų. Toliau sioji viešnia buvo Australijos LB Krašto Valdybos lituanistinio švietimo vadovė Janina Vabolienė.

Konferencijos programa buvo suskirstyta į šias dalis: 1. lietuvių išeivijos dabartinė padėtis; 2. tautinio identiteto bei jo vystymosi mokslinis aptarimas; 3. tautinio sąmoningumo ugdymas atskiruose kraštuose; ir 4. modernių priemonių bei metodų naudojimas tautiniame auklėjime.

Pasaulio Lietuvių Anketa

Lietuvių išeivijos tautinės sąmonės dabartinė padėtis buvo nušviesta 1985 m. paruoštos, išplatintos ir surinktos Pasaulio lietuvių anketos duomenimis. Įvade moderatorius prof. dr. Tomas Remeikis pranešė, jog surinkta 3.000 užpildytų anketų, ypač iš JAV, nemažai iš Australijos, mažiau iš Kanados ir Pietų Amerikos kraštų. Duomenų analizei naudojami kompiuteriai. Anketos komisijos pirm. prof. dr. Kęstutis Trimakas anketos duomenimis aptarė lietuvių kilmės žmonių tautinį sąmoningumą bei įvairių veiksmų įtaką atskiruose kraštuose bei amžiaus grupėse (šiai pradiniai analizei naudota 866 atrinktos anketos, nes nespėta visų paruošti). Lietuviškasis sąmoningumas stipresnis vyresniojoje kartoje (65-89 ir 50-65 m. grupėse), bet taip pat jaunimo jaunesnėje grupėje (10-20 m.); kiek atsilieka jaunimo vyresnė grupė (21-29 m.), o dar labiau - vidurinioji karta (30-39 ir 40-49 m. grupės). Tautinis sąmoningumas stipresnis V. Vokietijoje, JAV, Kanadoje, pasikui - Anglijoje ir Australijoje; silpnėjęs Pietų Amerikos kraštuose. Daug reikšmės turi lietuviškos kolonijos. Su lietuviška sąmone teigiamą sąryšį turi abiejų tėvų lietuviška kilmė, artimi draugai, priklausymas lietuviškos organizacijoms, lietuviškų knygų bei periodinės spaudos skaitymas ir kt. Anketos duomenimis išryškėjo vyresniosios kartos (50-89 m.) buvimas stipriuoju lietuviškumo ramsčiu, 10-20 m. jaunimo lietuviškumas, 21-29 m. jaunimo pradėjimas nuo lietuviškumo nutolti ir vidurinės kartos (30-49 m.) gerokas atitrūkimas nuo lietuviško sąmo-

Rašo kun. dr. Kęstutis Trimakas

ningumo bei tautinių reikalų.

Prof. dr. Jolita Kisieliūtė - Narutienė nagrinėjo angažavimosi klausimą lietuvių išeivijoje. Tautai labiausiai užsiangažavusiųjų grupės randamos JAV, bet taip pat tokių asmenų proporcingai yra Vakarų Vokietijoje, Kanadoje bei kiekvienam kitam krašte; amžiumi stipriau ir daugiau užsiangažavusiųjų - vyresnės kartos grupėse ir 10-20 m. jaunime; jų daugiau našlių tarpe, o taip pat truputį daugiau vyrų, negu moterų.

Prof. dr. Dalia Katiliūtė - Boydstonienė svarstė duomenis anketos dalies, užpildytos tų, kurie lituanis-

AMERIKA IR ANGLIJA

PASITRAUKIA IŠ UNESCO

Po Jungtinių Amerikos Valstybių taip pat ir Didžioji Britanija pasitrauks iš Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos UNESCO. Apie tai oficialiai pranešė britų vyriausybė, pasitraukimą paaiškindama tuo, kad UNESCO organizacija yra tapusi per daug supolitinta, kad komunistų valdomų kraštų įtakoje imasi vakaram priešiškių veiksmų, netvarkingai administruojanti turimus fondus.

Yra netoleruotina, pažymėjo britų vyriausybės atstovas, kad UNESCO organizacija yra panaudojama kovai prieš tas aukštąsias vertybes, kurias ji buvo pašaukta ginti ir puoselėti.

Jungtinių Amerikos Valstybių ir Didžiosios Britanijos pasitraukimas iš UNESCO organizacijos sudarys jai nemažų finansinių sunkumų.

Procesija mokslo metų užbaigai Melb. gruodžio 15 d. Lydimi ir vaikai pirmos Komunijos - Danielė Bartaškaitė, Linas Ka'adė ir Danius Aras.

tinę mokyklą buvo lanke ar tebėra lanke. Atrodo, kad atsakiusieji linko vertinti bendrą mokyklos patirtį, ne atskirus jos elementus. Nelabai skyrėsi pradinės mokyklos ir aukštesniosios mokyklos vertinimai. Vis dėlto kai kurie dalykai buvo teigiamiau vertinami, pvz. mokytojų pasiruošimas (gerai - 45%, gana 45%, liķę - nelabai ar visai ne), kiti - neigiamiau, pvz. pats mokymo būdas (nelabai įdomus - 40%, visai ne - 8%, gana įdomus - 46%, labai - 7%), vadovėliai (nelabai patrauklūs 39%; visai ne - 4%; gana patrauklūs - 46%; labai patrauklūs - 11%). Nebuvo pastebėta žymesnio skirtumo tautinės sąmonės atžvilgiu tarp lankiusių ir nelankiusių lituanistinę mokyklą. Lituanistinę mokyklą lankiusiųjų ketvirtis jau tėsė lietuviškume "labiau" sustiprinti, o dar pusė visų - bent "šiek tiek".

Tautinė sąmonė mokslų šviesoje

Simpoziume "Tautinis identitetas socialinių mokslų šviesoje", tautinė sąmonė buvo pažvelgta iš skirtingų mokslo požiūrių. Dr. Rimas Petrauskas savo temoje "Tautinio identiteto vystymasis psichologijos teorijų šviesoje", aptaręs tautinio identiteto elementus (tautos istoriją, kultūrą, kalbą, patriotizmą bei tautinį charakterį), to-

(Nukeita į 5 puslapį)

LIETUVIAI PASAULYJE

— **Penktoasis mokslo ir kūrybos simpoziumas** vyko Čikagoje nuo lapkričio 24 d. Buvo užsiregistravę 175 paskaitininkai. Tokie simpoziumai vyksta kas 4 metai. Daugiausia paskaitų buvo iš inžinerijos srities, toliau sekė medicina. Mažiausia paskaitų buvo filosofijos, politikos, fizikos.

— **Lituanistikos katedra** pradėjo dirbti su 3 studentais. Dabar ten jau yra 8 studijozai, kurie ruošia lituanistikos doktoratą.

— **Praeitais metais** dienraštis "Draugas" Čikagoje minėjo 75 metų sukaktį, "Darbininkas" Brooklyne 70 m., o žurnalas "Aidai" - 40 m. sukaktį. Mūsų "Tėviškės Aidai" šiais metais mini 30 metų sukaktį.

— **Praeitais metais** yra mirę šie kultūrininkai: rašytojas Vincas Ramonas, muzikas prof. Juozas Zilevičius, pedagogė Alicija Rugytė, istorikas Simas Suziedėlis, solistė Izabelė Motekaitienė, pedagogas Antanas Rinkūnas, laikraščio "Laisvoji Lietuva" leidėjas Valerijonas Šimkus, generolas Stasys Raštikis.

— **Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas** kiekvienų metų pabaigoje specialiais žymenimis apdovanoja savo veikla nusipelnusius civilius - federalinės valdžios tarnautojus. Šiais metais pasižymėjęs valdžios pareigūno žymeniu buvo apdovanotas ir lietuvis: Jungtinių Amerikos Valstybių aplinkos saugojimo Didžiųjų Ežerų regiono direktorius Valdas Adamkus. Žymenį Valdui Adamkui Baltuosiuose Rūmuose įteikė pats prezidentas Reagan. Valdas Adamkus buvo pagerbtas už ilgalaikę ir brandią gamtos saugos veiklą tiek Jungtinėje Amerikos Valstybėse, tiek ir tarptautinėje veikloje. (Dr)

— **Kalėdų švenčių** ir Naujųjų metų proga nemažai lenkų atvyksta į Vak. Vokietiją praleisti šventes. Daugelis jų atkeliauja turistiniais laivais, kurie atgal į Lenkiją sugrįžta pusiau tušti. Ne tik pavieniai asmenys, bet kartais dešimtys ir net šimtai lenkų turistų, pasinaudodami trumpais sustojimais Vakarų Vokietijos uostuose, pasirenka laisvę Vakaruose. Flensburgo uostamiestyje šiomis dienomis net apie du šimtai penkiasdešimt lenkų turistų nutarė nebegrįžti į tėvynę. Dalis jų jau pasiprašė politinės globos Vak. Vokietijoje, kiti tikisi įsikurti kituose laisvojo pasaulio kraštuose.

Nobelio Taikos premija ir sovietam gydytojams

Italų katalikų savaitraštis "Il Sabato" tvirtina, kad tarptautinėje organizacijoje "Gydytojai už kelio užkirtimą branduoliniam ka-

rui", kuriai, kaip žinoma, buvo suteikta 1985 m. Nobelio Taikos premija, dalyvauja sovietų gydytojai, panaudoję psichiatrijos mokslą susidorojimui su kitaminčiais ir politiniais kaliniais.

Savaitraštis pažymi, kad vienas iš veikliausių šios organizacijos narių, sovietų psichiatras Vartanian, tikrindamas savo laiku kalinamo ruso kitaminčio matematiko Leonido Plušč sveikatą psichiatrinėje ligoninėje, nustatė schizofreniją, nors šis buvo visiškai sveikas. Vėliau Leonidui Plušč buvo leista emigruoti į Vakarus, kur jis dabar aktyviai reiškiasi žmogaus teisių gynyboje.

Italų savaitraštis tvirtina, kad ir kai kurie kiti tarptautinės gydytojų organizacijos nariai Sovietų Sąjungoje, jų tarpe ir vienas iš dviejų jos pirmininkų, prof. Ciašov yra psichiatrinėmis priemonėmis susidoroję su kitaminčiais, sveikus belaisvius paskelbdami psichiniai sergančiais.

ŠAULIŲ SĄJUNGA - POZITYVI ORGANIZACIJA

PADARO DAUG GERŲ DARBŲ - REIKIA REMTI JŲ PASTANGAS

Yra mūsų išeivijoje lietuviškų organizacijų, kurios, jei ir nedidelius darbus atlieka, apie jas daug rašoma. Bet yra ir tokių, kurios daug dirba, nemažai padaro, bet apie jų veiklą spaudoje ar visuomeniniame gyvenime nedaug teuzsi-menama. Prie pastarųjų priklauso ir Lietuvių šaulių sąjunga. Tai nėra menka organizacinė pajėga. Tai gi tenka apie ją kai ką parašyti. Bet pirmiausia truputis istorijos.

Lietuviai šauliai - iš tėvynės "atneštinė" - tęstinė organizacija, turinti ilgą, sudėtingą ir garbingą istoriją. Ji buvo įkurta Lietuvoje 1919 m., laisvės kovų metu. Oficiali įkūrimo data 1919. VI. 27. Tikslas: kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės, o ją iškovojus - saugoti. Le XXXIX t. iniciatoriais bei pradininkais mini šias pavardes: Matas Šalčius, Vladas Putvinskis, R. Skipitis, A. Vienuolis - Žukauskas, F. Kirša, A. Klimas, M. Žvirėnas, Petras Šalčius, A. Klimas, A. Žmuidzinavičius, T. Ivanauskas, B. Sruoga, B. Kodaitis ir kt.

Be ne pirmą kartą šauliai aktyviai pasireiškė 1919. VIII. 28-29, padėdami likviduoti lenkų karinę organizaciją POW (Polska organizacja wojskowa), turėjusią tikslą padaryti besikuriančioje Lietuvos valstybėje perversmą, paimti valdžią į savo rankas ir Lietuvą atiduoti Lenkijai.

Kovose dėl Lietuvos laisvės ir Klaipėdos uosto atvadavime žuvo 81 šaulys, be jų 6 šauliai žuvo talkindami Lietuvos policijai. Sužeistų buvo 146. Taikos metu šaulių veikla reiškėsi keturiomis kryptimis: 1. Karinė veikla, 2. tautos kultūrinis ugdymas, 3. fizinis lavinimas, 4. ugniagesyba ir 5. moterų veikla. 1940 m. šaulių sąjunga turėjo apie 1.200 būrių su daugiau kaip 62.000 narių, kurių skaičiuje 42.000 buvo rikiuotės šauliai. Šaulių karinio paruošimo ir organizacinės veiklos stiprinimo darbe daug padarė paskutinis LSS vadas plk. Pranas Saladžius. Sovietiniam rusam okupavus Lietuvą. Šaulių sąjunga buvo uždaryta, jos veikla paskelbta "priešvalstybine", visi vadovai ir nariai skaudžiai persekiojami. 1941 m. masinių trėmimų metu suimta ir ištremta apie 60% rinktinių vadų, 90% būrių vadų ir tarybų narių, daugybė tūkstančių eilinių šaulių. Bet rezistencijos kovų metu karo ir pokario metais nemaža šaulių dar aktyviai reiškėsi. Dar ir dabar okup. Lietuvoje šaulio vardas yra

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

"baisus".

Išeivijoje Šaulių sąjunga atkurta 1954. III. 7 Chicagoje. Atkūrimo iniciatyva priklauso: Vaidievičiui A. Mantautui (VI. Putvinskio vaikiaičiui), plk. M. Kalmantui, A. Valatkaičiui ir kitiems šauliams. Per 32 veiklos metus Šaulių sąjunga netikėtai nežuvo, nesunyko, bet dar išaugo. Šiuo metu joje yra 30 padalinių, kurių skaičiuje 17 JAV-bėse, 8 Kanadoje ir 5 Australijoje. Bendras sąjungos narių skaičius siekia 3.500. Tai nemaža pajėga, palyginus su kitomis mūsų organizacijomis bei klubais. Pažymėtina, kad Šaulių sąjunga ne tik neprašo iš kitų organizacijų ar fondų paramos, bet dar pati kitiems duoda; ir duoda nemažai.

Išeivijoje Šaulių sąjungos veikla nebėra karinė. Jei jos nariai kartais praktikuoja šaudymą, tai tik kaip sportą ir nekariniais šautuvais. Dabartinis veikimas yra organizacinis, kultūrinis. Stipri organizacinė drausmė, kokios gal nėra bet kurioje kitoje mūsų organizacijoje.

Šauliai išeivijoje atlieka nemažą gerų darbų. Laikydami nepriklausomos Lietuvos tradicijų, jie nešioja gražias uniformas, turi savo vėliavas, organizacinius žymenis. Čikagos šauliai yra įsirusę didelius šaulių namus, kur vyksta ne tik jų, bet ir kitų organizacijų renginiai.

Detroito šauliai turi savo sportinę šaudyklą - stovyklavietę su pastatais, Nežinomo Lietuvos kario kapo replika, nuosavu ežeru, keli būriai turi savo lietuviškų knygų bibliotekas. Kasmet rengiamos kultūrinės stovyklos su pasikaitomis, studijų dienos. Keli padaliniai turi dainos, tautinių šokių bei vaidybos ratelius. Daliniuose kasmet vyksta sportinio šaudymo varžybos. Šauliai ne tik patys ruošia lietuviškų švenčių bei sukačių minėjimus, bet ir talkina visuomenei juos ruošiant, dalyvaudami rikiuotės būdu, keldami - nuleisdami vėliavas. Čikagos šaulių rinktinės šauliai gražiai pagerbia mirusius. Šv. Kazimiero liet. kapinėse jie prieš keletą metų pastatė gra-

žų, daug tūkstančių kaštavusių, paminklą Kalantai. Kasmet puoselėja jo pagerbimą. Pagaliau, šauliai gražiai pagerbia ir palaidoja savo mirusius narius ir kitus tautai nusipelnusius asmenis.

Nemažą vagą šauliai yra išvare ir mūsų knygos paruošimo bei išleidimo baruose. Jų išleistų ar paremtų knygų bibliografija yra plati. Paminėsime tik kai kuriuos leidinius: J. Matuso Lietuvos šaulių istorija, Atsiminimai iš šaulių veiklos Lietuvoje ir išeivijoje, knygą apie Vladą Putvį, dr. Alg. Budreckio "DLK Algirdas", E. Juciūnės "Pėdos mirties zonoje", kun. dr. J. Prunskio "Lietuva bolševikų okupacijoje" (lietuvių ir anglų kalbomis), R. Jurgėla "Lithuania the Outpost of freedom", G. Valančius "Žemaičių didysis" (2 tomai), M. Mėlienė "Kryželiai arktikoje", Alg. Gustaičio "Tikroji Lietuva" ir kt. Atskiri padaliniai leidžia savo metraščius, biuletenius. Paskutinis mus pasiekęs LSS leidinys yra Jurgio Gliaudos "Agonijos" knygos angliškas vertimas - "The Agony, a literary approach to history". Šią stambią 288 psl. knygą į anglų kalbą išvertė Jonas Zdanys, atspausdino M. Morkūno spaustuvė Čikagoje, o su šio darbo išleidimu susijusias išlaidas apmokėjo Šaulių sąjunga, jų vado K. Milkovaičio paskata. Tai svarbi knyga svetimtaučiams Lietuvos tragedijai pažinti, kurią iš tiesų turėjo išleisti mūsų veiksniai. Kai jie to nepadarė - Lietuvos laisvės bylai talkino mūsų šauliai.

Šauliai yra atlikę ir daugybę kitų gerų darbų Lietuvai ir lietuviams. Bet juos išskaičiuoti palikite tiems, kurie rašys LSS istoriją išeivijoje.

Išskirtinai minėtini daug sąjungai dirbę centro valdybos pirmininkai: prof. dr. V. A. Mantautas (1954-1962), Jonas Giedrikas (1962-1964), Alf. Valatkaitis (1964-1965), VI. Išganaitis (1965-1970), Vincas Tamošiūnas (1970-1976). Nuo 1976 m., taigi jau visą dešimtmetį, sąjungai vadovauja čikagiškis Karolis Milkovaitis.

Nėra namų be dūmų... O tų "dūmų" buvo atsiradę ir mūsų Šaulių sąjungoje. Labai galimas dalykas, jos veikla tam tikra prasme "domėjosi" ir Lietuvos okupantai. Tačiau Šaulių sąjunga įstengė nugalėti krizę ir išliko vieninga, o tuo pačiu ir naudinga Lietuvai bei išeivijai.

Baigiant reikia pastebėti, kad mūsų išeivijos intelektualai per mažai domisi Šaulių sąjunga, tik nedidelę jų dalis yra įsijungusi į jų veiklą; Šaulių sąjunga todėl kartais laikoma lyg "liaudies" organizacija. Taigi būtų labai gerai, kad mūsų intelektualai pasuktų ir Šaulių sąjungos kryptimi. 3.500 drausmingas vienetas nėra niekai, kuriais būtų galima nesidomėti. Turime dar pastebėti, kad Šaulių sąjunga turi kad ir proporcingai nedidelį lietuviško jaunimo prieauglį. Linkėtina šiai pozityviai organizacijai ir toliau sėkmingai dirbti Lietuvos labui.

įvykiai

● **Filipinų prezidentas Marcos serga.** Ten artinasi prezidento rinkimai ir jis nuvyko į vieną miestelį mitinguoti, bet sukrito ir negalėjo kalbėti.

● **Amerika daro sutartį su Tinnan salos vadovybe** ten įrengti laivyno bazę. Amerika pramato, kad iš Filipinų ji bus greit iškraustyta. Netoli Filipinų yra dar keletas nedidelių salų, kuriose Amerika pramato įsirengti.

● **Jamene vyksta kovos.** Ten norima nuversti vyriausybę. Jamenas yra vienintelė marksistinė valstybė arabų pasaulyje. Kovose pasirodė ir sovietų lėktuvai, kurie atskrido iki sostinės Aden ir vėl sugrįžo.

● **Japonija reikalauja,** kad sovietai sugrąžintų jiems tas salas, kurias jie užėmė paskutinio karo metu. Užsienio reikalų ministrai - Sovietų ir Japonijos tuo reikalauja.

● **Sovietai pasiūlė 15 metų laikotarpyje panaikinti visus atominis ginklus.** Daugelis šalių šiam sumanymui pritarė. Amerika į šį pasiūlymą pirmą kartą atsakė "No", tačiau svarstymas šio klausimo dar eina. Taip pat sovietai pasiūlė pratimus atlikti su "Star War". Čia aiškiai Amerika atsakė ne. Matyt sovietai neturi dar tokių ginklų, kaip nuimti satelitą, nešančią atominis ginklus.

● **Ispanija pasirašė su Izraeliu draugiškumo sutartį,** tačiau Palestinos Išlaisvinimo organizacijai taip pat pažadėjo pilną statusą, kad sušvelnintų padėtį su arabų kraštais.

● **Graikija ir Jugoslavija pasakė bendrą komunikatą,** kuriuo pasmerkiama visi banditų pasireiškimai.

● **Prezidentui Reagan išoporuoti keli maži augliukai,** kurie tiriama ar nėra piktybiniai.

● **Prie Ispanijos krantų du laivai audros metu lūžo per pusę.** Abu laivai buvo prekiniai.

● **Erdvės laivas Columbia grįžo į žemę.** Dėl blogo oro jis negalėjo nusileisti Floridoje, tai pasuko į Kaliforniją. Ši erdvėlaivio kelionė kaštavo \$ 217 milijonų.

● **Du australai už narkotikus** Malazijoje nuteisti mirties bausme. Australijos užsienio reikalų ministeris Hayden padavė malonės prašymą. Tą pat padarė ir Anglija, nes vienas jų yra anglų kilmės.

● **Tasmanijoje prie Burnie susidūrė sunkvežimis su prekinio traukiniu.** Traukinys nuo tilto nuvirtė į upę, o taip pat ir sunkvežimis.

● **Vakarų Vokietijoje kariuomenės kieme sprogo bomba.** Tai yra nepasitenkinimas, kad ten įveidama privaloma karo tarnyba.

● **Nikaragvos valdžia uždarė** sostinėje Managoje katalikų radijo stotį. Sako, stotis neperdavė prezidento Ortegos Naujųjų Metų pasveikinimo. Anksčiau stotis buvo uždaryta kelioms dienoms dėl to, kad be leidimo transliavo kardinolo žodį. Nikaragvos marksistinė valdžia sugriežtino radijo ir televizijos kontrolę.

T E V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Gyvasis Kristus

Gyvename technikos, kompiuterių, atominų bombų amžių, žodžių, mokslo amžių. Čia viskas iki smulkmenų turi būti aišku ir suprantama, bet yra dalykų kitos prigimtės, nemažiau reikšmingų, kurių nei formulėmis, nei matais, nei apskaičiavimais neišsprendžiama ir nesuprasi. Pavyzdžiui, jei mums reikėtų ką pasakyti apie protą, ką galėtume pasakyti? Visi jo turime, visi jį žinome, kad toks dalykas yra, bet niekas jo nei matė, nei pasvėrė, jokiomis formulėmis jo ne nusakė, jokiais matais jo neišmatavo, o įrodyti, kad jis yra, niekas nereikalauja, nes visi žino, kad jis yra. Panašiai reikia suprasti, kada kalbame apie dvasią ar apie Dievą. Mes matome, ne akimis, bet protu Dievą gamtoje, istorijoje, kultūroje, žmoguje, bet kai norime pamatyti ar parodyti pirštu, ar aptarti konkrečiai ar formulėmis, taip ir nepagauname, visi mūsų mokslininkai ir realūs apskaičiavimai pasirodo per menki.

Prisimenu italų rašytojo G. Riccioti veiklą - Kristaus Gyvenimas (išvertė į lietuvių kalbą kun. Pr. Dauknyš), kuriame jis rašo: "Iš viso kairysis sparnas, kaip atrodo, yra neatšaukiamai pasiryžęs palaidoti istorinį Jėzų. Kapo kamputyje mitologai ar jų įpėdiniai užrašys: "Nemo" - niekas. Eschatologai tą įrašą atmes kaip sunkų istorijos įžaidimą, ir kitame kampe užrašys: "Ignotus" - nežinomas. Paskui vieni kitiems padės ant kapo angos užrasti akmenį. Visiškai sutardami jie užantspaudos antspaudu ir prie uždaros angos kartu eis sargybą". (T. p. 312 p.).

Taigi kaip matome, tiek teologai, tiek mokslininkai ieško Kristaus kape, ieško dviejų, trejų tūkstančių metų užkonservuotose knygose, o nemato, kad jis yra gyvas tarp mūsų, gyvas istorijoje, gyvas kultūroje, gyvas kiekvieno nelaimingo ir prislėgto žmogaus širdyje.

Žydų tauta turėjo daug pranašų, bet jie visi sudėgė kaip žvakės. Kristus ir po 2000 m., po daugybės persekiojimų ir pergalių, po žemiškų pagundų ir klaidų, po karų ir revoliucijų yra gyvas ir aktualus: jo šaukiasi nelaimingieji, jo šaukiasi nusikraustieji, jo šaukiasi teisingieji, jo šaukiasi taikdariai, jo idėjos gyvos, pasklidusios po visą pasaulį. Nėra nei didesnės meilės, nei didesnių idėjų, kurios būtų taip veikusios žmoniją kaip Kristaus. Ten kur jos buvo kardu ir krauju išnaikinamos, atgyja su auštančio ryto rasa ir atgaivina tamsos išdžiovinatas sielas, atnešdamos naujo gyvenimo viltį.

Nereikia Kristaus liudyti, jis gyvas ir pats apie save liudija, niekas daugiau negali paliudyti kaip 2000 m. istorija, bet Tomų visada buvo ir bus. Tomai reikalauja savo pirštais paliesti Kristaus žaizdas. Ne vienas netikėlis Tomas buvo prakalbintas Kristaus, kad galėtų įsitikinti jo gyvybe. Toks netikėlis buvo fariziejus Saulius, vėliau tapęs Pauliumi. Paulius ne-

Atskleidžiama Fatimos paslaptis

Kai popiežius Jonas Paulius II lankėsi 1980 m. Vakarų Vokietijoje, tai kartą vokiečių katalikų buvo klausiamas apie slaptąjį laišką iš Fatimos, kuriame surašytas švenč. Marijos spalio mėnesį duotas apreiškimas Liucijai. Popiežiaus atsakymas yra "Stimmen des Glaubens" laikraštyje atspausdintas. Popiežius atsakė, kad paslaptis galėjo būti paskelbta 1980 metais. Tačiau dėl jo gąsdinančio turinio nebuvo viešai tai padaryta. Pop. Paulius II pasirinkęs kitoki kelią: pasakęs keletai žmonių apie ten kalbamas didžiules bausmes visai žmonijai ir įteikęs to laiško plačias ištraukas diplomatams, kad atgrasytų didžiulį pasaulio galybės pradėti naują karą. Iš jų palengva to laiško ištraukų kopijos pasiekė ir kitus suinteresuotus žmones.

1917 m. spalio mėn. 17 d. ji buvo Fatimoje Marijos pareikšta Liucijai. Leirijos vyskupo liepiama, Liucija ją užrašė slaptame laiške Šventajam Tėvui. Laiškas turėjo būti atidarytas ne anksčiau nustatytos datos. Jis jau atplėštas. Dalis jo turinio paskelbta diplomatams. Štai jo ištraukos.

— Tikri Šventosios Dievo Motinos žodžiai, — pareiškė Liucija.

Nesibijok, vaikelai, aš esu Dievo Motina, kuri tau kalbu ir prašau tave paskelbti mano vardu visam pasauliui sekantį pranešimą... Klau syk ir gerai atsimink, ką aš tau sakau: žmonės turi pasidaryti geresniais! Žmonės turi maldauti nuo dėmių atleidimo, kurias jie daro ir darys. Tu prašai manęs stebuklin go ženklo, kad visi patikėtų žodžiams, kuriais per tave aš kreipiuosi į visą žmoniją. Tai stebuklas, kurį ką tik tu matei - Saulės stebuklas... Tad mano vardu tegul būna skelbiama:

— Didelė bausmė ateis ant visos žmonijos ne šiandien ir ne ryt, bet antroje pusėje dvidešimto šimtmečio. Ką aš esu apskelbusi La Saletėje per vaikus Maximą ir Melaniją, pakartoji šiandien jums. Žmonija neišsivystė taip, kaip Dievas laukė. Žmonija yra šventvagiška. Ji sumina po kojų jai duotas dovanas.

— Nėra niekur tvarkos. Net aukščiausiose vietose, ir ten yra Šėtonas, kuris valdo ir nusprendžia, kaip reikalai turi būti tvarkomi.

buvo matęs Kristaus, bet jis persekiojo jį pačios krikščionybės pradžioje. Kristų ir jo skelbiamas naujoves jis gerai žinojo, bet joms netikėjo. Tik Kristaus prakalbintas, jis tapo apaštalas ir liudininkas, kokio kito pasaulis neturėjo.

Krikščionybė gyva ne todėl, kad teologai ir mokslininkai įrodinėja Kristų kadaise gyvenus, ji gyva todėl, kad Kristus kaip tada, taip ir dabar prakalbina savo ištikimuosius, kurie liudija Kristų gyvenantį. Šiandien ir mes turime nemažą lietuvių, kurie liudija Kristų kentėdami kalėjimuose, lageriuose, psichiatrinėse ligoninėse ir visur ten, kur kenčiama už teisybę, už tiesą. Krikščionybės nereikia įrodinėti, ja reikia gyventi ir mokėti džiaugtis, nes per ją žmogus tampa žmogumi, vertu būti Dievo vaiku.

Jis žino kelią net į aukščiausias vietas Bažnyčioje. Jam pasiseks sukelti maišatį mokslinčių galvoje ir jie darys išradimus ginklų, galinčių per keletą minučių sunaikinti pusę žmonijos. Jis paims savo rankon galingiausius ir paveiks juos gaminti daugybę ginklų. Jeigu žmonija nesusilaikys, aš būsiu priversta leist užkrist mano Sūnaus rankai. Jeigu tie, kurie yra pasaulyje ir Bažnyčioje aukščiausiose vietose, nepasipriešins aniem dalykam, būsiu aš, kuri tai darysiu ir prašysiu Dievą, mano Tėvą, kad aplankytų žmones jo teisybė.

— Tai bus tada, kai Dievas baus žmones, ir bus kėčia, negu kad baudė juos tvanu... Tada ateis kietų išbandymų laikas Bažnyčiai. Kardinolai bus prieš kardinolus, ir vyskupai eis prieš vyskopus. Pats Šėtonas įsiterps jų tarpan. Taip pat pačioje Romoje bus dideli pakeitimai. Kas yra suplyšę, kris, ir kas bus kritęs, tenebūnie palai komas. Bažnyčia bus aptamsinta, ir pasaulis pasinėres maišatyje.

— Didelis, didelis karas įvyks antroje 20-tojo amžiaus pusėje. Tada ugnis ir dvokianti masė kris iš padangių, o vandenys bus paversti garu, kurie putodami kils į padanges - viskas kas stovi bus užlieta! Valandą po valandos milijonai, daugybė milijonų žmonių praras savo gyvybes. Tie, kurie šiuo laiku išliks gyvi, pavydės mirusiems. Kiek tik akys užmato, visur žemėje bus miserija ir nusiaubimas visose šalyse.

Tas laikas nuolat artėja, ir be dūgnė tampa vis platesnė. Tai bus laikas, kurio nei karaliai, nei valdovai, nei kardinolai, nei vyskupai nelaukia. Tačiau jis vis tiek ateis pagal mano Tėvo planą bausiti ir atsikeršyti. Bet vėliau tie, kurie tuos dalykus pergyvens ir išliks gyvi, šauksis Dievo, teiks jam

garbę ir tarnaus jam, kaip anksčiau, kai pasaulis nebuvo dar taip sugėdęs.

— Aš šaukiu visus tikruosius mano Sūnaus Jėzaus Kristaus sekėjus, visus ištikimus krikščionis ir paskutinių dienų apaštalus: tas laikas ir galas vis artėja; jei žmonija nebus atversta ir jei tas atvertimas neateis iš aukščiau, iš pasaulio ir Bažnyčios vadovų - tai vargas, deja! Vargas, jei jis neateis iš aukščiau ir viskas pasiliks, kaip anksčiau, jei viskas pasidarys net blogiau!

Daugelis žmonių, patenkinę savo žingeidumą, užmiršta šį Marijos žodį iš Fatimos. Reikia jausti savo atsakomybę ir daryti viską, kad bausmė būtų nukreipta, sušvelninta.

Ką galime mes padaryti?

— Nebeįžeidinėkite mano Sūnaus, nes Dievas yra per daug įžeidžiamas! Darykite atgailą, kalbėkite kasdien Rožančių, pasiaukokite mano Nekalčiausiai Širdžiai!

Marija viename iš apsireiškimų Liucijai Fatimoje.

— Aš nereikalauju iš jūsų kitos atgailos, kaip tik gero visų savo pareigų atlikimo ir mano įsakymų pildymo.

V. Jėzus Kristus apsireiškime Liucijai 1926 metais.

Kai buvo leiami mūsų priepriešininkai Lepanto Viduržemio jūroje ir prie Vienos, kurie sulaukė žiauriuosius arabus ir turkus nuo Pietų ir Vidurio Europos užplūdimo, tai tada katalikai labai maldavo Dievo pagalbos per Marijos užtarimą, kalbėdami Rožančių.

Pop. Jonas Paulius II ano vizito Vokietijoje ir užklauso proga, paėmęs į ranką Rožančių pareiškė: "Tai yra vaistas, kuris turi būti naudojamas mūsų kovoje prieš dabartinį blogį. Kalbėkite Rožančių kasdien, kalbėkit, kalbėkit!" To juk prašė Marija net keliuose apsireiškimuose Fatimoje.

Politinio subrendimo stoka

Rašo Dr. J. Kunca

Š. Amerika yra pasaulinė jėga, mokslinio ir kartu technologinio progreso centras, bet jos politinis nesubrendimas paverčia niekais to krašto - milžino galybę, ir pasta to visą laisvąjį pasaulį į rimtą pavojų, įskaitant jį pačią.

Gal dėl to Vašingtonas pakartotinai parodo savo iniciatyvą ne ten kur reikia, bet ten, kur save be reikalo sukompromituoja.

Amerikiečiai kariavo su komunizmu Korėjoje, Vietname, dabar mėgina pastoti marksistam kelią San Salvadore ir Nikaragvos valstybėse. Rezultatai - šimtai tūkstančių žuvusių karių, gėdingas pasitraukimas ir bejėgiškumo parodymas susidoroti su keliasdešimt tūkstančių raudonųjų partizanų Centrinėje Amerikoje.

Susidaro įspūdis, kad Š. Amerika, geriau sakant jos politikai ir strategai, nepajėgia arba nenori suprasti, kur yra tikrasis Š. Amerikos priešas, kuris yra pakeliui palaidoti Vakarus su visom jų atominėm raketom ir apsigynimo naujom sistemom. O tikrasis priešas yra ne Vietname, ne Korėjoje, ne Afrikoje ir ne Centrinėje Amerikoje, bet Kremliaus rūmuose, Maskvoje, vadinamos Sovietų Sąjungos sostinėje! Net ir trumparegi gali leng-

vai surasti žemėlapy šitą vietą. Jei gu norima iš tikrųjų apsiginti nuo mirtino priešo, kurio agresijos pilnai patvirtino marksistų pažadėjimą sunaikinti Vakarus, reikia kovoti su juo, bet ne su jo šešėliais Azijoje ar Centrinėje Amerikoje. Šian dien nereikia būti Baltųjų Rūmų politikui, kad suprasti, jog visos marksistų revoliucijos įvairiuose žemynuose yra Maskvos darbas nustumti Š. Ameriką į daugiau neapginamą poziciją.

Jeigu Vašingtonas nebūtų praleidęs praėjusių 40 metų bežaisdamas su Kremliaus šmėklom, bet vietoj to pažabojęs Maskvą, šian dien ne tik neturėtų visur priperėtų revoliucionierių, bet ir visa pavergtą Europą jau būtų laisva be jokio karo ir šimtų tūkstančių žuvusiųjų. Tik reikėjo truputį protingesnės politikos savo laiku ir tinkamą vietą. Būtų užtekę paprasto ultimatumo Maskvai, kad ji nesikištų į Vengrijos ar Čekoslovakijos vidaus reikalus per buvusius sukilimus, ir tie kraštai būtų likę laisvi. Juos būtų pasekė likusios pavergtos tautos. Anuo laiku Š.

(Nukelta į 6 puslapį)

Jam dainuojant Rossini operoje "Sevilijos Kirpėjas" grovą Almagivą - Don Basilio dainavo garsusis Fedoras Šaliapinas ir nuo to spektaklio užsimezgė judviejų kūrybinė, artistinė ir asmeninė draugystė, trukusi iki garsiojo Šaliapino mirties. Pasaulinis korifėjas, pamilęs Kiprą, tapo lyg jo mokytoju. Štai kokiais žodžiais byloja Kipras apie jį savo prisiminimuose: "Aš dažnai galvoju, kokia didelė laimė man buvo skirta likimo, kad teko susitikti, dirbti ir būti draugiškai globojamo šio meno milžino".

Nuo 1914 m. Kipras sistemingai gastroliuoja ir Maskvos didžiajame operos teatre ir kai kuriuose kituose Peterburgo teatruose, o Marijos teatre vis pratęsimos jo sutartys.

Idomu čia paminėti vieną sceninį incidentą, kuris dar aukščiau pakėlė mūsų solisto prestižą. 1915 m. Marijos teatras surengė lenkų pabėgėlių labdarybės spektaklį, pastatydamas lenkų kompozitoriaus Stanislovo Moniuskos žinomą operą "Halka", kurioje Jonteką atliko Kipras. Jam padainavus populiarią ariją "Oi, Halina", auditorijoje kilo audringos ovacijos. Publika, neleidama dirigentui tęsti spektaklio, reikalavo arijos pakartojimo. Kipras scenoje sumišo, nes tada dar teisės bisuoti neturėjo. Ta privilegija naudojosi tik kai kurie įžymūs solistai - veteranai. Tada įvyko nelauktas dalykas: ložėje sėdėjęs teatro direktorius Teliakovskij, davė ranka ženklą, tuo leisdamas Kiprui ariją bisuoti ir tuo pačiu pastatė jį greta Marijos teatro solistų turinčių tą privilegiją. Idomu irgi paminėti, kad 1917 m. Kipro honoraras Marijos teatre buvo pakeltas iki 2.000 rublių mėnesiui, tai buvo labai aukštas atlyginimas. Anuomet teatre dainavo publikos numylėti garsūs tenorai: Leonid Sobinov ir Dmitrij Smirnov. Jų ilgų metų karjeroje buvo garbinami lyg dievukai. Sobinov, patyręs apie Kipro honoraro tokį pakėlimą, protestuodamas nutraukė darbą operoje ir palikęs teatrą išvyko į užsienį. Tai toks vienas teatrų užkulisių dažnų epizodų.

Noriu įterpti ir mano asmeninį prisiminimą, kai pirmą kartą, dar vaikystėje, išgirdau mūsų didįjį dainininką. Gyvendami Peterburge mūsų tėveliai labai dažnai lankydavo teatrus ir dažnai paimdavo į spektaklius ir visus 4 vaikus. Žinodami apie garsėjantį mūsų menininką lietuvių, nuvežė jo pasiklausyti į Marijos teatrą. Kipras tą kartą dainavo Lenskį, Čaikovskio operoje "Eugenijus Oneginas". Iki šių dienų išliko man gyvas vaizduotėje jo poetiškas, žavus Lenskis, o po spektaklio ilgai kankino mano vaikišką sielą vaizdas jo nukauto dvikovoje su Oneginu.

Peterburge Kipro pavardė buvo surusinta, rašydavo Kiprian Piotrovskij. Vėliau, jam grįžus į gimtąjį kraštą vėl tapo Kipru Petrausku.

Kalbamu laiku Kipras Peterburge jau buvo operų lankytojų numylėtinis. Jam po spektaklių išėjus iš teatro, jį apstodavo jaunimas prašydami autografų ir ant rankų jį nunešdavo iki vežiko.

Kilus 1914 m. karui, Kipras neturėjo galimybės lankyti savo kraš-

KIPRAS PETRAUSKAS (1885 - 1968)

JO 100 METŲ GIMIMO SUKAKTIES PROGA

(Tęsinys)

to. Bet Lietuvai atgavus nepriklausomybę, jis, savo šlovės pačioje viršūnėje, 1920 m. grįžo į tėvynę. Čia bematant įsijungė į milžinišką darbą organizuojant mūsų operos kūrimąsi. Su kokiais sunkumais tas užmojis buvo surištas, galima būtų kalbėti ištisas valandas. Kipras tam kilniam meno tikslui aukėjo visas savo fizines ir dvasines jėgas. Savo gilų profesinį, sceninį patyrimą perduoda dainininkams, dirigentams, režisioriams ir net šokėjams! Organizatoriams nugalėjus daugelį kliūčių, 1920 m. gruodžio 31 d., Naujųjų metų išvakarėse, gimė istorinis lietuvių operos spektaklis. Buvo pastatyta Verdi opera "Traviata", kurioje Kipras dainavo Alfredą, o Violetą — Adelę Galaunienę. Vėliau Kipras atkūrė scenoje Alfredą dar 44 kartus. Opera "Traviata" po to spektaklio kiekvienais metais Naujųjų metų išvakarėse buvo ir iki šių dienų yra statoma.

Savaime aišku, kad mūsų opera niekad vėliau nebūtų pakilusi iki tų viršūnių, jei ne mūsų nuostabus Kipras, užtarnautai pramintas Lietuvos operos tėvu. Galima pažymėti, kad nuo jo pirmojo scenoje pasirodymo 1906 m. operoje "Birutė" iki paskutiniojo dalyvavimo 1955 m. Verdi operoje "Otello" pagrindiniame vaidmenyje, jo sceninė veikla siekia apie 50 metų, t.y. apie pusę amžiaus.

"Otello" dainavo turėdamas 70 metų amžiaus. Pasaulinės operos istorijoje nebuvo ir vargu ar kada bus toks atvejis, kad tokio amžiaus sulaukęs solistas, ypač tenoras, galėtų atlikti tokį sunkų vaidmenį, jį interpretuodamas pilnu vokaliniu ir dramatišku pajėgumu. O tame spektaklyje kiti atlikėjai buvo jo paties mokiniai, nes

Rašo A. Binkevičiūtė - Gučiuvienė

nuo 1949 m. dėstė dainavimą Vilniaus valst. konservatorijoje ir išleido į meno kelią ne vieną puikų solistą.

Kipro nuostabi meno karjera atsiektą ir dėka jo iškilaus vaidybinio talento ir jo dėkingai sceniniai išvaizdai. Jo vokalinėje sferoje dominavo švelni lyrika, aistrų stichijos, tembrų vokaliniai žaidimai ir tobula frazuotė.

Šalia jo daugelio išvykų - gastrolių į įvairius kraštus, negalima nepaminėti, kad 1925-28 m. Kipras su savo draugu Šaliapinu atliko gastroles Berlyne, Leipzige, Miunchene, Drezdene, Sao Paulo, Montevideo, Havanoje, Santjago ir Buenos Aires.

Šiuo metu yra sukamas Lietuvoje dokumentinis filmas "Buvome Greta", kuriame atvaizduojama šių dviejų meno korifėjų draugystė trukusi daugiau kaip ketvirtį šimtmečio.

Privačiame gyvenime Kipras buvo aistringas medžiotojas, meškeriotas ir keliautojas, apvažinėjęs visus Lietuvos kampelius, ir keliaudamas automobiliu visada niūniudavo savo mylimiausias liudies dainas.

Buvo vedęs Kauno Valstybinio Dramos teatro žinomą aktorę Elena Žalinkevičaitę, rašiusią poeziją Alės Sidabraitės vardu.

Kipras, kaip grynai operos atstovas, nemėgo pasirodymų estradoje, savo rečitalių neruošė, taip pat labai nemėgo ir "mikrofono" — per radiją nedainuodavo. Jo įdainuotų įregistravimų plokštelėse irgi nedaug teturime. Jie išliko firmų "Odeon", "Columbia" ir "Parlophone", kurie, deja, nėra idealūs, turint dėmesyje tuometinę silpną įregistravimo techniką.

Lietuvių kalbos stipendijų reikalu

Rašo: Izolda Davis

Noriu pagvildinti ir išspręsti PASTOVIŲ lietuvių kalbos stipendijų klausimą jaunimui, kuris ryžtasi pagilinti savo žinias Vasario 16 gimnazijoje ir jau veikiančioje Lituanistikos katedroje prie Illinoiso universiteto Čikagoje.

Per 1980 m. įvykusias Lietuvių dienas Adelaidėje, man teko surengti su kolegėmis lituanistinio švietimo konferenciją gruodžio mėn. 28 d. Šitos konferencijos eigoje buvo priimtos sekančios rezoliucijos ir per Krašto valdybos narę švietimo reikalams J. Vaboliene perduotos atitinkamiems veiksniams.

Lietuvių mokytojų konferencija Adelaidėje, kurioje dalyvavo atstovai iš Sydnėjaus, NSW, Melbourne, Vic., Brisbanės, Queenslando ir Adelaidės SA, nutarė kreiptis į Krašto Tarybą, prašydama prisidėti prie konferencijos dalyvių padėkos Australijos Lietuvių Fondui už paramą lietuviškam švietimui, kad jis savo veikloje ir siekiniuose įgyvendinime, teikdamas pirmenybę lituanistiniam švietimui, atkreiptų dėmesį į sekantį:

a) kad AL Fondas ir toliau skirtų premijas geriausiai išlaikiusiems lietuvių kalbos egzaminą brandos

atestate kiekvienoje valstijoje.

b) švęsdami 30-ties metų Australijos Lietuvių Bendruomenės jubiliejų, lietuviai mokytojai, kurie su pasišventimu dirbo ir tebedirba lietuviškam švietime, susirūpinę žvelgia į AL Bendruomenės ateitį ir į trūkumą jaunimo, pakankamai kvalifikuoto lietuvių kalboje, kuris galėtų jai vadovauti ateityje. Todėl Krašto Taryba yra prašoma rekomenduoti:

1. kad AL Fondas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Amerikos Lietuvių Fondas paremtų kasmet bent po vieną jaunuolį iš Australijos valstijų į Vasario 16 gimnaziją pasitobulinti lietuvių kalboje, ir tautinėje kultūroje.

2. kad AL Fondas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Amerikos Lietuvių Fondas paremtų kasmet bent po vieną jaunuolį, baigusį lituanistinius kursus Australijoje, ir lietuvių kalbos katedrą, veikiančią prie Illinoiso universiteto Čikagoje. Tokiu būdu susidarys jaunų mokytojų kadrai, kurie galės perimti lietuviško švietimo darbą ateityje.

Daugelis mūsų kompozitorių yra dedikavę Kiprui savo kūrinius, o jo viso ūgio skulptoriaus Jakubonio sukurta statula prie Vilniaus Operos ir Baletų teatro dar ilgai primins lietuviams mūsų tautos meno didvyrį.

Žinių šaltiniai:

A. Vengris: Teatrinės minties pėdsakais, Lietuvių teatras 1918 — 1929, J. Gaudrimas: Iš lietuvių muzikinės kultūros istorijos, ir kt.

Mirė prel. P. Celiešius

Sausio 1 d. Los Angeles mieste mirė prel. Petras Celiešius. Palaidotas Los Angeles sausio 6 d.

Petras Celiešius gimė 1906 m. Jiezne. Baigęs kunigų seminariją 1933 m. buvo pašventintas kunigu. Buvo kapelionu, klebonu ir dekanu. Vokietijoje studijavo Bonnos universitete ir gavo doktorato laipsnį. Redagavo "Lux Christi", o vėliau "Krivulę" ir buvo pakeltas prelatu. Dirbo vysk. Deksnio sekretoriumi ir vėliau atvyko į Ameriką. Rašė laikraščiuose religinėms ir filosofinėms temoms. Buvo jis atvykęs ir į Australiją kongreso metu. Prieš pat Kalėdas dalyvavo dar Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavime. Už kelių dienų krito širdies smūgio ištiktas.

c) Krašto Taryba yra prašoma kreiptis į Apylinkių valdybas ir į visas kitas lietuviškas organizacijas, kad jos finansiniai paremtų savaitgalio mokyklas ir lituanistinius kursus.

d) Australijos valstijų švietimo ministerijos palankiai žiūri į etninę kalbų, jų tarpe ir lietuvių kalbos, dėstymą gimnazijose kasdieninių pamokų metu. Mokytojų konferencija prašo Krašto Tarybą raginti Apylinkių valdybas kuo greičiau ir kuo rimčiau imtis atitinkamų žygių šio projekto įgyvendinimui. Kai kurių valstijų švietimo ministerijos turi tam tikslui net ir lėšų.

e) kad Krašto Taryba įpareigotų ALB Krašto Valdybą bent kartą į du metus surengti mokytojų konferenciją, kurių svarba yra neginčijama, turint omenyje, kad tik lietuviškoje dvasioje išaugintas jaunimas užtikrins mūsų tautos tęstinumą išeičioje.

f) kad savaitgalinės mokyklos, lituanistiniai kursai ir kitos lietuviško švietimo institucijos palaikytų ryšį per ALB Krašto Valdybos narį švietimo reikalams, idant galėtume užtikrinti bendradarbiavimą ir tęstinumą švietimo darbe.

TAUTINĖS SĄMONĖS IŠLAIKYMAS IŠEIVIJOJE

(Atleista iš 1 puslapio)

liau svarstė šeimos lietuviškos aplinkos įtaką bei tautinių švietimo institucijų svarbą tautinės sąmonės vystyme. Jis užbaigė mintimi, kad jojo vidurinjoji karta turi išryškinti savo situaciją pati patirdama du tautinius identitetus. "Akultūrizacijos teorija ir vėliausi tyrinėjimų duomenys" temoje prof. dr. Vytautas Černius peržvelgė lietuvių išeivijos patirtį, pritaipimą prie krašto, bet ir savito tautinio identiteto išlaikymą Amerikos "tirpdančio katilo" ("melting pot"), asimiliacijos ir pluralizmo teorijų šviesoje.

Prof. dr. Ina Užgirieienė pažvelgė į temą "Sąvimonės vystymasis ir tautiškumas". Kaip vaikų sąvimonė taip ir tautiškumas vystosi palaipsniui, vis gilesnėmis suvokimo fazėmis - objektyviniu, visuomeniniu, psichiniu, asmeniniu. Asmeninėje fazėje ieškoma vertybinio, pasaulėžvalginio elemento. To kiame jaunuolio laikotarpyje reikia vertybinio, labiau nusisavinto žvilgsnio. Tada tautiškumas turi risti su bendražmogiškais vertybėmis. Tautiškumu reikia tikėti ir jį kurti. Norint jį įdiegti, reikia jį gyventi. Šviežių minčių pabėrė prof. dr. Liucija Baškauskaitė, kalbėdama apie "Tautinių mažumų identiteto ribų išlaikymą". Baltai buvo amerikiečių atrinkti asimiliacijai 1950 m. Jie suklydo: mes buvom ne emigrantai, bet pabėgėliai. Aplinka dažnai apibūdina, kur galime būti lietuviais. Lietuvybė remiasi jausminiu perdavimu. Tačiau, dažnai mes perduodame ne teigiamą, o neigiamą jausmą, dažnai naudodami negatyvų parėmimą (negatyve reinforcement). Apibūdinus idealą, kaip tu ri būti, jaučiasi kalti tie, kurie jo nepasiekia (pvz. gerai neišmokę lietuvių kalbos). Prelegentė siūlė ruošti etnografines studijas, veržtis į daugiakultūrinę amerikiečių sferą, leisti "Draugo" kultūrinį priedą anglų kalba.

Prie šių mokslinių pranešimų priklauso ir sekanti rytą Elenos Bradūnaitės - Anglinskienės ryškinta tema "Tautinis sąmoningumas palyginamoje perspektyvoje", kur buvo aptariami ir palyginami Amerikoje esančių mažumų šeštadieninių mokyklų tikslai bei metodai.

Lietuviškojo auklėjimo gerinimas

Trečioje dalyje atskirų kraštų atstovai pranešė apie tautinio auklėjimo padėtį mokyklose ir organizacijose. Jonas Kavaliūnas - apie JAV, Vytautas Bireta - apie Kanadą, Janina Vaboliene - apie Australiją, Birutė Jasaitienė - apie Pietų Ameriką. Perskaityti keli pranešimai raštu: H. Valavičiaus apie padėtį Brazilijoje, A. Schmidto - apie Vasario 16 gimnaziją. Apie tautinį auklėjimą savose organizacijose kalbėjo: Stefa Gedgaudienė - apie Skaucius Sesių, Kazys Matonis - apie Skautų Broliją ir Bronius Keturakis - apie SALFL - sporto sąjungą, (o kur ateitininkai?).

Konferencijos programos ketvirtojoje dalyje nagrinėjami praktiškieji tautinio auklėjimo reikalai namuose, lituanistinėse mokyklose ir

jaunimo organizacijose. Savo pasakaitoje "Motyvacija tautiniam auklėjimui išeivijoje" dr. Dalia Katiliūtė - Boydstonienė išryškino mąslonumo - patrauklumo motyvų įtaką, besireiškiančią saviuoklos, bendravimo ir kitose auklėjimo srityse.

Danutė Dirvonienė kėlė būtiną reikalą "suorganizuoti priešmokyklinio amžiaus vaikams strategiją kaip išsivystyti kalbą": šeimai reikia pagalbos, reikia steigti lietuviškus židinėlius. Ramunė Račkauskienė pateikė praktiškų pasiūlymų pradžios mokyklos mokinių tautiniam auklėjimui: konkursai, tautosaka, dabarties aktualios žinios, ryšys su visuomene ir kt. Kalbėdama apie aukštesnias mokyklas, Danutė Bindokienė pasisakė už lituanistinių mokyklų "nenumo kyklinimą" (ir reikalą išmokyti gramatiką), už tarpmokyklinį bendravimą, varžybą, už tarpmokyklinę stovyklą. Kun. Antanas Saulaitis vaizdiniu, dramatišku būdu parodė, kaip įdomiai ir patraukliai galima kalbėti į jaunimą (savo platesnį pranešimą įteikė konferencijos dalyviams raštu). Rūta Udrienė nurodė konkrečius pavyzdžius, kaip šeimoje vaikuose ugdomas ir palaiko-

mas gyvas lietuviškumas kasdieniniu skaitymu, dainom, saviuokla, bendravimu, laiškų rašymu, radijo programėlių kūrimu bei išpildymu užrekdruojant į magnetofono juosteles, lietuviškų vietovių bei institucijų lankymą ir kt. Vaikų tautinis auklėjimas šeimoje remiasi kasdieniu pačių tėvų lietuviškumu.

Kiti konferencijos momentai

Šio suvažiavimo programa buvo atitinkamai papildyta dviem atgaivos momentais: šeštadienio vakarone ir sekmadienio rytmečio pamaldomis. Vakaronės metu Illinois universiteto lituanistikos katedros vedėjas prof. dr. Bronius Vaškelis tarė žodį apie kūrybą; buvo įteiktos PLB premijos A. Kairiui ir A. Mironui, o Lietuvių Pedagoginio Instituto studentai, režiūojant instituto lektorei Daliai Bylaitienei, atliko ištrauką iš Balo Sruogos dramos "Baisioji naktis". Sekmadienio ryto pamaldose buvo sukurta jauki tautinė - religinė nuotaika.

Konferencijai besibaigiant buvo paskelbti jos metu išryškėję siūlymai bei išvados. Tikimasi, kad šiais nutarimais bus plačiau pasi-

naudota, kaip ir planuojamu atspausdinti leidiniu su konferencijos pranešimais bei paskaitomis.

Ši konferencijos programa buvo mėginta paruošti su moksline gelme, bet ir su praktišku pritaikymu, bandant išlaikyti lygsvarą tarp žvilgsnio į esamą padėtį Pasaulio lietuvių anketa bei kraštų pranešimais, tarp teoretinio mokslinio pagrindo bei konkrečių modernių metodų ir priemonių apsvaistymo. Dalyvavusiųjų teigiami pasisakymai lyg liudijo konferencijos pasisekimą.

Šią konferenciją organizavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės švietimo - auklėjimo skyrius, kuriam vadovauja PLB valdybos vicepirmininkė švietimo - auklėjimo reikalams Birutė Jasaitienė. Patį darbą atliko tos konferencijos rengimo komitetas: pirm. Bronius Juodelis, sekr. Vilija Kerelytė, anketos koordinatorių prof. dr. Kęstutis Trimakas, PLB valdybos vykdom. vicepirm. prof. dr. Tomas Remeikis, pati Birutė Jasaitienė, JAV LB švietimo Tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas, Kanados LB švietimo Kom. pirm. Vytautas Bireta, Lituanistikos Katedros vedėjas prof. dr. Bronius Vaškelis ir Pedagoginio Instituto rektorius prof. dr. Jonas Račkauskas. Talkino Lietuvių Moterų Federacijos Čikagos Klubas.

Branduolinių bombų ir raketų bandymai Pacifike

(Tęsinys)

Prancūzija yra tvirtai nusistatčiusi savo branduolinių ginklų arsenalą toliau tobulinti ir visokie "Greenpeace" ir "peacenikų" gaujų protestai į prancūzų nusistatymą neturės. Taip pat ir mūsų "draugų" Hawke ir Hayden, ar Naujosios Zelandijos "draugo" Lange mandri pasisakymai.

Iki įkylėjimo prisiklausome įvairių "svieto lygintojų" klyksmų dėl prancūziškų bandymų Pacifike, bet visiškai nesigirdi tų pačių "aukštos moralės" žmonių pasipiktinimo balsų dėl Rusijos bandomų raketų tame pačiame Pacifiko okeane. Rusai čia savo teritorinių interesų neturi, bet nežiūrind to, jau nuo 1969 m. bando branduolinę bombą skirtas raketas. Australijos gynybos departamentu duomenimis vien tik 1984 m. liepos mėn. 10-11, rugpiūčio 8-9 ir gruodžio 6-17-18 ir 25 dienomis rusai buvo paleidę raketas į strateginiai svarbias Pacifiko vietas. Tų raketų tarpe buvo ir didžiulės daugia-bombės SS-18 raketos. 1982 m. rusai bandė šešis kartus, o 1981 m. net aštuonis kartus. Anksčiau rusų raketos būdavo išsaunamos iš Tiurapan vietovės sovietų centrinėje Azijoje, dabar iš Plisepsko. Tos raketos nukrenta palei Cook salyną, netoli Midway salos, amerikiečių laivyno bazės.

Kai amerikiečiai norėjo tiksliai kuru papildyti savo du lėktuvus Sydnejuje, vietiniai "taikos mylėtojai" pakėlė didžiulį triukšmą, nes tie lėktuvai sektų amerikiečių MX raketos skridimą pietų Pacifike. "Draugo" Hawke vyriausybė amerikiečiam leidimo nedavė ir to išvadoje JAV vyriausybė tuos bandymus atšaukė.

Kam tuo pasitarnauta? Sakoma, kad istorija kartoja. Prisiminkime

me sekanti.

Antrojo pasaulinio karo metu, "geriausioji pasauly" australų kariuomenė buvo įstrigusi Tobruke (šiaurės Afrikoje). Tuometinis Australijos ministras pirm. John Curtin prašė, kad anglai tuos karius perkeltų į Australiją, nes jau japonai buvo priartėję prie Australijos ir jau virš 50 kartų bombardavo Australijos šiaurėje Darvino uostą. Churchill atsakė: Tegu japonai ir užima Australiją. Pirmą reikią laimėti karą Europoje. Australija bus vėliau sąjungininkų išvaduota. Be to, kas tie australai, pagal Churchill, tik kaliniai ir ačiai.

Australija jau ruošėsi užleisti visą Australijos šiaurę japonams ir laikyti taip vad. Brisbanės liniją. Tik amerikiečių laivynas sulaukė japonų veržimasi į Australiją, laimėdami du didžiulius jūros mūšius Koralų jūroje 1942 m. gegužės 7-8 d.d, ir mėnesį vėliau prie Midway salos.

Taip, kaip Australijos ir Naujosios Zelandijos socialistinės vyriausybės dabar elgiasi, ANZUS sutartis (Australia - New Zealand - United States treaty) nustos savo reikšmės.

Kas norės ateity tas dvi silpnas valstybes nuo būsimojo agresoriaus ginti? Viskas vyksta pagal domino teoriją.

Rusai veržiasi į Pacifiką tuo stengdamiesi išstumti amerikiečius. Jie jau yra perėmę buvusią JAV laivyno bazę Vietname Cam - Ranh uoste. Kursto neramumus Pietų Afrikoje ir Filipinuose, kur amerikiečiai turi didžiules karo laivyno bazes.

Neseniai "draugas" John Sydney Dawkins pasiūlė paskirti "draugą" David Combe (pasižymėjusį su KGB agentu Ivanov šnipinėjimo

skandale) Australijos ambasadorium Vancuver mieste, Kanadoje. Tame mieste yra specialūs Kanados karo žvalgybos elektroniniai įrenginiai sovietų laivyno veiklai sekti Pacifike. Ar toks "draugo" Combe paskyrimas yra tiksliai nekaltas supuolimas ar nuožmi dalis sovietinio plano ekspansijai Pacifike.

Tarp kita ko, "draugas" J. S. Dawkins yra žinomas kairiojo sparno socialistas Australijos darbių partijoje. Jis yra Australijos federalinis ministras prekybai ir ministras padėti ministrui pirmininkui jaunimo reikalams. S.

PABALTIO KLAUSIMAS KULTŪROS FORUME

Budapeste lapkričio mėnesį vykusiame tarptautiniame Kultūros Forume viena iš amerikiečių delegacijos narių - Nancy Coolidge iškėlė Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje komunistinio režimo vykdomą kai kurių religinių ir šiaip istorinės reikšmės tiem kraštams turinčių paminklų naikinimą, tuo būdu padarant didelę žalą Pabaltijo tautų kultūrai.

Delegatė atkreipė dėmesį, kad, pavyzdžiui, kai kurios bažnyčios Lietuvoje, turinčios didelę meninę vertę, yra uždarytos kultui, panaudojamos kitiems reikalams ir tuo būdu jas žalojant.

Kitas amerikiečių delegatas Heat - Moon, toje pačioje konferencijoje užklauso Sovietų Sąjungos atstovą, kodėl lietuvis Gintautas Iešmantas nuteistas šešerius metus kalėti už rašymą eilėraščių, kuriuose atsispindi jo tautiniai jausmai. Tai esąs akivaizdus kultūrinės laisvės pažeidimas. (Marh)

Politinio subrendimo stoka

(Atkelta iš 3 pusl.)

Amerikos atominiai ginklai nebūtų leidę rusams mėginti pasipriešinti, nes Kremlius atominių raketų beveik neturėjo.

Pasirodė amerikiečiai politiniai nesubrendę teikdami per tuos keturius dešimtmečius rusams ekonominę ir technologinę paramą, gerai žinodami, kad remia savo priešą.

Dabar, kada sovietai jau yra Floridos pakrantėse, kada marksistai mėgina užimti Centrinę Ameriką, P. Afriką ir Filipinus su didžiausia pasaulyje Š. Amerikos karo baze, Vašingtonas pasitenkina pokalbiais su Gorbačiovu ir naujų apsigynimo sistemų mėginimais. Yra pamiršęs vieną labai svarbią smulkmeną: sovietai revoliucijų pagalba gali paimti į savo rankas dar likusį laisvąjį pasaulį ir pačią Ameriką prieš tų naujų ginklų paruošimą ir net juos jau turint, nes revoliuciniam karui netinka nei atominės bombos nei priešraketinės sistemos. Atremti dabartinę sovietų pasaulinio masto agresiją, reikia vartoti pačių rusų metodus: remti prieškomunistinį judėjimą ir pasipriešinimą marksistiniam režimui Afganistane, Angoloj, Nikaragvoj, San Salvadore ir kur tik bebūtų. Bet remti rimtai, ne taip, kaip iki šiol! Afganistaniečiai savo narsa ir krauju iki šiol atsispyrė rusų lėktuvams ir tankams. Kodėl jiems nėra teikiami reikalingi ginklai: priešlėk-

tuvinės ir prieštankinės raketos? Su jų pagalba rusai būtų išvyti! Kodėl Š. Amerika neatsako į marksistų propagandą ir infiltraciją mūsų spaudos ta pačia mone-ta? Kodėl Š. Amerika nepaskelbia ekonominių sankcijų agresorei Sovietų Sąjungai, kuri yra kartu promotore revoliucijų, atentatų ir terorizmo? Vietoj to Vašingtonas pasirinko vieną iš daugelio Maskvos mokinių - pulkininką Gaddafį, kuriam tos sankcijos nieko nereikia, nes Amerikos sąjungininkai prie jų neprisideda, kadangi arabų terorizmo problemos išsprendimas yra Palestinais laisvės suteikimas, bet ne teroristų gaudyme.

Problema su Š. Amerikos klaidin ga Artimųjų Rytų politika yra tame, kad Vašingtono politikos vadovai nenori suprasti, jog be sugrąžinimo arabų pagrobtų žemių, terorizmas prieš žydus ir jų sąjungininkus - užtarėjus amerikiečius nesiliaus. Pigus išsisukinėjimas būtų tai Izraelis negali pasitraukti iš užimtų sričių dėl PLO atsisakymo garantuoti žydų valstybės egzistencijos teisę - yra prie-danga užtęsti minėtą okupaciją, sužydinti sritį su kibutzų pagalba ir prijungti prie Izraelio dalį ar visą Palestiną. PLO yra suskilus ir negali kalbėti už visą palestiniečių tautą. Kodėl neatitraukti Izraelio kariuomenę iš Palestinos, leisti sugrįžti visiems pabėgėliams ir, Jung

tinėm Tautom kontroliuojant, praveisti laisvus rinkimus? Laisva Palestina turi turėti valdžią, kokią ji nori, be atsiklausimo savo kaimynų žydų. Jei Š. Amerikai rūpi Izraelio ateitis, ji gali garantuoti žydų valstybės neliečiamumą. Kadan gi Izraelis egzistuoja tik dėka Amerikos globos ir ekonominės paramos (3.000 milijonų dovanų kasmet!), Vašingtonas gali padiktuoti žydų valstybei, bet ne atvirkščiai, kad panašiu būdu Palestinos žemė būtų sugrąžinta jos šeiminingams.

Vietoj teisingo Palestinos problemos išsprendimo, Vašingtonas tuščiai kompromituoja save paskelbdamas ekonomines sankcijas Libijai, iš anksto gerai žinant, kad Europa šitokiam žaidimui niekad nepritars. Europa supranta, kad tuo negali būti išspręstas arabų terorizmo klausimas nei atitaisyta arabų daroma neteisybė. Tokia neapdairia politika galima išsaukti viso arabų pasaulio reakciją. O kas atsitiktų, jei būtų nutrauktas žibalo tiekimas Vakaram?

Stebint Vašingtono politiką, liečiančią arabų - žydų konfliktą, susidaro įspūdis, kad ji yra nepriimtina vienašališka ir kenksminga Š. Amerikos interesams. Dar blogiau, atrodo, ji nėra savarankiška, bet padiktuota vienos Š. Amerikos mažumos.

G E E L O N G A S

Lietuviškas pamaldas turėjome sausio 19 d. šv. Jono bažnyčioje, atvykus kun. Pr. Daukniui. Šv. Mišių skaitymus atliko Vladas Stuikevičius ir Agota Jančiauskienė, aukas prie altoriaus atnešė Juozas ir Ingrida Gailiai. Giedojome tradicines lietuviškas giesmes, daugelis priėmė šv. Komuniją ir pamaldas baigė Marija, Marija giesmė. Sekančios lietuviškos pamaldos bus Nepriklausomybės šventės minėjimo proga vasario 23 dieną, sekmadienį, 9.30 val.

Naujuosius namus puikiame Hamlyn Heights priemiestyje nusipirko Stuikevičių dukra Janė su savo vyru Emidio Vagnoni ir juos kapelionas pašventino. Tai giliai tikinti katalikiška šeima. Sūnus Ricardo 26 metų yra baigęs universitetą ir šiuo metu yra katalikų gimnazijos Chanel College mokytojas ir inspektorius. Dukra Lisa 21 m. už kelių mėnesių baigs Policijos Akademiją. Sūnus Roberto 12 metų prieš Kalėdas baigė pradžios mokyklą ir jau priimtas į gimnaziją - Chanel College.

Adelaidės kronika

"Draugo" dienraštyje spalio 24 d. radau išspausdintą pasikalbėjimą su į Čikagą koncertuoti atvykusia Egle Rūkštelyte - Sundstrom. Eglė yra dailininko Antano Rūkštelės ir dainininkės Elenos Rūkštelienės duktė. Šeima Adelaidėje yra išgyvenusi iki 1955 m. A. Rūkštelė čia buvo ALB apylinkės steigėjas ir pirmasis pirmininkas, Australijos Liet. Kultūros fondo vienas iš steigėjų, teatro scenos dekoratorius, dailininkas, kurio paveikslų yra daugelyje lietuvių namų. Solistę Eleną vyresniąją prisimena visoje eilėje koncertų su P. Rūteniu ir įvairiuose minėjimuose.

Minėtame pasikalbėjime Eglė, kuri yra sparčiai kylanti žvaigždė - dainininkė Čikagos lietuvių ope-roje ir su koncertais aplankiusi daugelį lietuvių kolonijų, su nostalgija prisimena dainuotas dainas Adelaidėje suruoštos skautų ir ateitininkų stovyklose ir dainininkės motinos įtaką. Išsikačiavusi savo koncertų ilgą eilę savo ateities planus užbaigia sakiniu: "Norėčiau kada nors surengti rečitalį ir Adelaidėje, nes nesu grįžus į Australiją nuo to laiko, kai mes persikėlėm į Ameriką". Tas sakinytis yra vertas adelaidiškių dėmesio.

Pokalbyje Eglė labai daug šiltų žodžių skiria savo tėvui A. Rūkštelei, kuris būdamas 79 m. amžiaus, jos nuomone, esąs ne eilinis Lietuvos gamtos interpretatorius.

Adelaidės liet. kat. moterų d-jos rūpesčiu kiekvieną pirmą mėnesio šeštadienį kalbamas rožinis šv. Kazimiero bažnyčioje. Dažnai po Mišių ir rožinio jos parapijos salėje suruošia taip vadinamus pabendravimus, kuriuose prie suneštinių pusryčių stalo su Dvasios vadu kun. J. Petraičiu aiškinamasi religiniais bei organizacinės veiklos klausimais. Sausio 4 d. toks pabendravimas buvo skirtas atsisveikinti su į Perthą išvykstančia d-jos nare Ona Sudintiene. D-jos pirm. S. Pusdešrienė nupasakojo išvykstančios nuveiktus darbus d-joje ir palinkėjo ilgo ir laimingo gyvenimo sūnaus šeimoje Perth. Sugiedojus Valio, ilgiausių metų, savo linkėjimus pareiškė A. Plokštienė, klebonas kun. J. Petraitis, MIC, ir kiti. O. Sudintienei šviesių dienų Perth linkime ir mes.

Caritas Inc. (Parapijos) tarybos nutarimu didžiojoje salėje Liet. kat. centre baigiama įruošti gana brangi šaldymo - šildymo sistema. Ji pirmą kartą bus panaudota kovo 8 d. įvyksiančiame Užgavėnių blynų baliuje.

Ženevoje vėl prasidėjo derybos Amerikos ir Sovietų komisi-jų dėl atominių ginklų.

Prezidentas Reagan siūlo šių metų biudžetą kariuomenei padidinti sumą 3%.

Buvo pagrobtas arabų ambasadoriaus brolis Londone. Jį grobikai išlaikė 11 dienų ir iš ambasadoriaus gavo \$ 4 milijonus. Sakoma, kad šis ambasadorius yra turtingiausias pasauly, kurio kapitalas siekia \$ 4.000 mil.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

PIGIAUSIOS KELIONIŲ KAINOS Į UŽJURIUS

Dabar laikas užsisakyti bilietus - išvengsite pavėlavimų.

Į Lietuvą ir atgal nuo	\$ 1.570
Iš Lietuvos ir atgal nuo	\$ 1.440
Į Europą ir atgal nuo	\$ 1.290
Į Europą per Kanadą	\$ 1.375 (Syd. \$ 1.250)
Į Ameriką ir atgal nuo	\$ 1.370 (Syd. \$ 1.210)
Į Čikagą/Uiujorką nuo	\$ 1.670 (Syd. \$ 1.510)
60 dienų po Ameriką skraidymai	\$ 399 (USA)

- Užsakau viešbučius, kelionės čekius, draudimą.
- Išrūpinu vizas į Lietuvą, iš Lietuvos ir kitur.
- Specialios kainos skrendant Ansett, TAA Australijoje.

Kreipkitės pas ALG. ŽILINSKĄ

tiesioginiai, laišku arba telefonu.

CONCORDE INTERNATIONAL TRAVEL

541 KING STREET, WEST MELBOURNE (prie Liet. Namų)
Telef. 329 6833, vak. 583 4258.

STAR MEMORIAL CO.

ALL CLASSES OF STONEWORK, INSCRIPTIONS AND RENOVATIONS

Phone — Works: 649 6301 89-5451 — Evening

Office & Showroom at
Strathfield Entrance to
Rookwood Cemetery.

S Y D N E Y
LIETUVIAI, ĮSIDĖMĖKITE !

Office and Works:
20-22 Railway Street
Lidcombe, NSW., 2141

Paminklų ant kapinių bendrovė STAR MEMORIAL CO. siūlo lietuviams specialia kaina paminklus ant jūsų artimųjų kapo. Bendrovė sutinka ir siūlo nuo kiekvieno paminklo kainos 7½% skirti lietuvių laikraščiams.

Užsakydami šioje bendrovėje paminklą savo artimiesiems neužmirškite priminti, kad užsakote vadovaudamiesi jų skelbimu "Tėviškės Aiduose".

I Š M Ū S Ų P A R A P I J Ų

M E L B O U R N A S

Antanas Mickus, 68 m., mirė širdimi savo namuose Altonoj sausio 16 d. Laidotuviams atvyko jo brolis Vacys Mickus su šeima iš Sydnejaus. Laidotuvių šv. Mišios vyko sausio 19 d. St. Leo bažnyčioje ir palydėtas į Altonos Memorial kapines. Šv. Mišias už jo vėlę užprašė Kazė Augūnienė, Pr. Binkus, Onutė Skirka, Petronėlė ir Stasys Šiuškai.

Ateinantį šeštadienį šv. Mišios už Karoliną ir Vladą Sutkevičius Kankinių koplyčioje, Lietuvių Namuose 4 val. p.p. Mišias užprašė Gyv. Rožančiaus brolija, nes abu jie buvo tos brolijos nariai.

Stasys Lipčius guli Dailesford ligoninėje. Jam lūžo kopėčios ir krisdamas susilaužė krūtinės kaulus.

Vladas Šilinskas Sakville Private Nursing H., Kew. Jam gangrenuoja koja.

Parapijai aukojo:

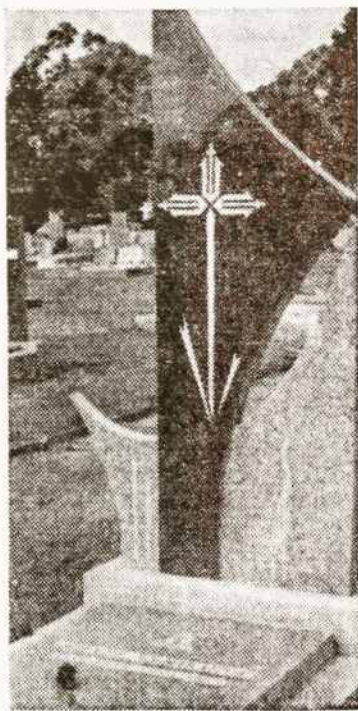
\$ 120 - P. Bimba, \$ 105 - N. Volkas, po \$ 100 - Val. Čižauskas, Lietuvių Klubas, Alf. Ročius, \$ 95 - P. Butkus, \$ 80 - Pr. Padagas, \$ 75 R. R. Skeivys, po \$ 65 - J. Varkalis, J. Bruožis, po \$ 60 - B. Smaliorius, M. Z. B. Prašmutai, Parapijietis, \$ 55 - V. Šukevičius, po \$ 50 - S. Raudienė, P. Jakus, V. Mačys, Dr. J. Kunca, V. Pažereckas, J. Tamošiūnas, A. Stasytis, P. J. Vaičaitis, A. Makšimas, N.N., D. Levickis, V. Stankevičius, po \$ 40 R. Saženis, V. Sparvelis, J. A. Mašanauskas, L. Pikelis, R. Jurevičius, A. Gabas, E. Karblane, S. B. Savickai, po \$ 30 - V. Končius, V. Bieliauskas, P. Markonis, S. R., S. Lukaitis, po \$ 25 A. Rukšėnas, A. P. Pranauskai, po \$ 20 - R. Arnas-tauskas, E. Seženis, G. B. Kyman-

tas, J. V. Juškos, V. S. Petraičiai, V. Savickas, po \$ 15 - S. Pankevičienė, A. V. Boveinis, po \$ 10 - M. Igaunis, A. Beinoris, L. Didžienė, K. Garliauskas.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Jūsų kun. Pr. Vaseris

TEVIŠKĖS AIDŲ prenumeras Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

A. A. Julijos Lynikienės antkapis, kuris pašventintas praeitą sekmadienį, jos mirties metinėse.

AUSTRALIJA IR

NAUJOJI ZELANDIJA

Maldos Apaštalavimas

Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II MA nariams vasario mėn skyrė sekančias intencijas: b n d r a j a - siekti didesnio susitaikinimo Bažnyčioje ir visų žmonių tarpe;

m i s i j u - kad visos kontemplatyvinės bendrijos būtų misijonieriškos dvasios liudininkėmis.

Trumpas rytmetinis aukojimas — Visa aukoju Tau, Švenčiausioji Jėzaus širdie!

SUSILAIKYMO BŪTINUMAS

Popiežius Jonas Paulius II 1984 m. gruodžio mėn. 2 d. paskelbė savo svarbųjį dokumentą: "Susitaikymas ir atgaila". Jame giliai ir išsamiai gvildenamos kai kurios idėjos, liečiančios susitaikinimą. Savo dėmesį atkreipkite ypač į 4 dalykus.

1. Susitaikymas yra galimas, juk to siekė Dievas savo planuose per Dievo Sūnaus Įsikūnijimą. Apaštalas šv. Paulius sako: "O visa tai iš Dievo, kuris mus per Kristų sutaukino su savimi ir davė mums sutaukinimo tarnystę. Juk tai Dievas Kristuje sutaukino su savimi

žmones, nebeužskaito jiems nusikaltimų ir patikėjo mums sutaukinimo žinią. Taigi Kristaus vietoje mes einame pasiuntinių pareigas, tarsi pats Dievas ragintų per mus. Kristaus vardu mes maldaujame: "Susitaikinkite su Dievu!" (2 Cor 5.18).

2. Mes visi esame nusidėjėliai ir todėl esame reikalingi susitaikinimo ir turime atgailauti. Deja, daugelis mūsų dienomis praranda kaltės sąvoką, paneigdami nuodėmę - "kaip tik tai yra mūsų gyvenamojo amžiaus nuodėmė" — sako popiežius Pijus XII.

3. Kiekviena nuodėmė turi ir savo socialinį charakterį, t.y. turi kenksmingą įtaką į aplinką, kurioje nusidedantis gyvena - užsitraukia bausmę. Toli gražu nuodėmė nėra kiekvieno žmogaus "asmeniškąs" dalykas, kaip daugelis klaidingai įsivaizduoja.

4. Atgailos sakramentas susitaikinime vaidina svarbią rolę, pradedamas dvasinio gydymo procesą žmogaus širdyje. Išpažintis yra įprastinis kelias nusidėjėlio atsivertimui, vedas prie susitaikymo su Dievu ir žmonėmis.

Visų čia suminėtųjų dalykų gerinio suvokimo ir įgyvendinimo turime prašyti sausio mėnesiui skirtos intencijos rėmuose.

Kun. S. Gaidelis, SJ

A. A. ANTANUI ŠILVAI

mirus, jo dukras Albiną, Aureliją ir Audrilę, sūnus Algį ir Aloyzą bei gimines ir artimuosius šios tragiškos mirties paliestus nuoširdžiai užjaučiame.

Melbourn Dainos Sambūris

MELBOURNE

ALB APYLINKĖS VALDYBOS VEIKLA

Praėjus Krašto Valdybos organizuotai veiksmų konferencijai, kurios techniską organizavimą vykdė Apyl. Valdyba, artėjo Kūčios, Teatrų Festivalis, Naujų Metų sutikimo balius.

Dabar jau viskas praėjo, bet čia pat Nepriklausomybės Šventės Vasario 16 priėmimas parlamentarams ir kviestiniams svečiams penktadienį vasario 14 d. ir taip pat minėjimas, sekmadienį, vasario 16 dieną.

Galima pasidžiaugti, kad ir Teatrų festivalis labai pasisekė, žiūrovų abi dienas buvo pilna didžioji salė, nors ir gana daug žmonių buvo išvykę į Sporto šventę Sydnejuje. Iš Adelaidės ir Sydnejaus atvykę artistai ir jų pagalbininkai buvo melbourniškų gražiai apnakvydinti, pavaišinti, gautu pelnu apdovanoti. Festivalio reikalais rūpinosi Valdybos vicepirm. D. Baltutienė ir E. Sidlauskas su "Aušros" teatro grupės nariais.

Tradicinis Valdybos Kūčių rengimas atpuolė, jas apsiėmė ruošti ir gražiai paruošė Tautos Fondo Rėmėjų būrelis, vadovaujant M. Žiogienei.

Naujų Metų sutikimo balius Valdybos rūpesčiu, ypatingai daug rūpinantis pačiam pirmininkui buvo labai sėkmingas, dalyvaujant 220 tautiečių, kurie prie geros muzikos ir skanios "Smorgasbord" vakarienos praleido paskutines valandas senųjų metų ir dar linksminosi porą valandų šiais metais.

Valdyba nuoširdžiai dėkoja F. Sodaičiui už stalų užsakinėjimo ir bilietų platinimo darbą, J. Žalkauskienei - Mot. Soc. Globos D-jos pirm. už vakarienos stalų paruošimą, skanias tortus ir pyragus tokiai gausybei žmonių. Dėkojam jai ir jos talkininkėms!

Šiuo metu jau siuntinėjami kvietimai parlamentarams ir kitiems svarbiems asmenims, ir taip pat daliai Bendruomenės narių į Nepriklausomybės Šventės priėmimą, kuris įvyks vasario 14 d. Jubiliejinėje salėje. Melbourn arkiv. Dr. F. Little bus vienas iš kalbėtojų. Laukiama apie 120 dalyvių.

Vasario 16 Šventę pradėsime šv. Mišiomis, o po pietų Lietuvių Namuose 2.30 val. minėjimas. Pagrindinis dienos kalbėtojas "Baltic News" redaktorius A. Taškūnas iš Hobarto. Šia proga Valdyba rinks aukas bendruomenės reikalams, kurių dalį reikia perduoti Krašto Valdybai, o kitą Pasaulio Bendr. Valdybai Amerikoje.

Visus tautiečius kviečiame ruoštis Neprikl. Šventės minėjimui ir gausiai dalyvauti, tuo parodant kiek mes vertiname nepriklausomybės atgavimo reikalą. Tegul kiekvienas mūsų tautinis pasireikimas būna sovietiniams valdovams demonstracija mūsų atkaklios ir niekad nesibaigiančios akcijos Tėvynės atvadavimui.

Malonu pažymėti, kad šiuo metu vien Viktorijos valstijoje yra išsiuntinėjama 2.200 egz. "Baltic News" kas 3 mėnesiai. Tai parlamentaram, visuomenininkam, universitetų personalui, bibliotekoms ir kt. Lėšų telkimu veikliai prisideda Valdyba. Tautiečiai kviečiami paremti šio leidinio veiklą aukomis per Valdybos narius, savo organizacijas, arba tiesioginiai pagal paduotus adresus.

Numatyta organizuoti prieš Velykas margučių dažymo pamoką. Reikia tikėtis, kad bus daug norinčių pasimokyti šio tradicinio meno.

Melbourn Apyl. Valdyba

ŠAULIŲ SUSIRINKIMAS

DLK Vytenio šaulių kuopos valdyba šaukia vasario 2 dieną 2.30 val. p.p. visuotinį susirinkimą Lietuvių Namuose. Bus renkama nauja valdyba.

Visi šauliai ir šaulės privalo dalyvauti.

L. Lipkevičienė V-bos sekretorė

NAUJAS ŠAULIŲ BŪRYS

Viktorija yra praturtėjusi antru šaulių daliniu, kuris Centro Valdybos jau pripažintas.

Centro Valdybos pirmininkas K. Milkovaitis parinko GELEŽINIO VILKO vardą, kurį mūsų šauliai su dideliu malonumu priėmė. Šio dalinio steigėjas ir pirmininkas yra St. Lipčius.

Dalinį sveikino J. Ruokis iš Los Angeles, Jūrų šaulių kuopa iš Floridos.

Geležinio Vilko būrys turi 18 narių. Valdybą sudaro: pirm. S. Lipčius, vicepirm. A. Šabrinskas, sekret. E. Lipčius, kasinink. O. Vitkauskas. Revizijos komisija: Dalia Lavi (lietuvė), M. Bindokienė, kan didatas J. Baumil.

Amerikos delegacija išvyko į Indokiniją ieškoti 2.400 karių, dingusių Vietnamo kare.

P A D Ė K A

Mūsų šeimos auksinę sukaktį švenčiant, sulaukėme daugelio plataus pritarimo ir paramos. Todėl dėkojame prel. P. Vaseriui už gražiai pravestas apeigas bažnyčioje. Parapijos chorui už puikiai sugiedotas giesmes mūsų garbei, o Kat. Moterų Draugijai už turtingai suruoštas vaišes. Esame labai dėkingi visiems už dovanas, sveikinimus ir kitokią paramą, kurią sulaukėme šias auksines vestuves švęsdami. Dėkui ir Jievuei Arienei už labai gražų šventės aprašymą Tėviškės Aiduose.

T. J. Seliokai

ADELAIDE

TRYŠ LIEPELĖS

Taip ir prisimena daina apie gaile lauko stovinčias tris liepeles, kurios norėjo būti mergelėmis, kad galėtų viso svieto vargą vargužėlį drobėlėn jausti. Panašių idialistinių minčių vedinos trys lietuvaitės Adelaidėje pakėlė sparnus skrydžiui į Vasario 16-tos gimnaziją Vokietijoje, kad ten patobulinosios savo lietuvių kalbą, lietuviškoje ap linkoje ligi liepsnos įpūstų šeimoje gautas tėvų šalies meilės žarijas, kad ta liepsna grįžusios sušildytų ir uždegtų lietuvišką Adelaidės jaunimą, savyje vis labiau tolstantį nuo Lietuvos.

Su tomis viltimis Adelaidės ateitininkai sausio 9 d. Lietuvių katalikų centre suruošė išleistuves Anitai Baltutytei, Linai Jablonskytei ir Birutei Stalbatei, kurios, sėkmingai baigusios gimnazijos kursą, išvyksta Vasario 16-tos gimnazijon.

Žmonėmis ir patiekalais gausiose vaišėse programą pravedė atkū pirm. A. Kubilius, įžangoje priminęs Italijos kalnuose paslaptinai dingusį kun. Riaubūną ir palinkėjęs, kad išvykstančios panašiai nedingtų Lietuvai. Savo kalba klebonas kun. J. Petrakis, MIC, palinkėjęs, kad jos grįždamos parvežtų pagalbą jaunimui išlikti lietuviams, išvykstančioms įteikė Parapijos tarybos ir savo dovanėlių vokus. Liet. kat. moterų d-jos pirm. S. Pusdešrienė pasidžiaugė tėveliais, kurie sugebėjo dukrose išugdyti lietuvišką dvasią, palinkėjo joms grįžti lietuviybės švetrybiais. Moterų d-jos voką įteikė valdybos sekretorė R. Kubilienė. Šv. Kazimiero liet. mokyklos vedėja E. Varnienė išryškino išvykstančių šakotą veiklą lietuvių tarpe, jas pavadino specialiomis mergaitėmis ir pažadėjo jas paremti mokyklos joms suruoštu pobūviu. Svečias kun. P. Mortūzas palinkėjo joms subrandinti savyje turimus talentus ir išaugti asmenybėmis. Adelaidės ateitininkų vardu pirm. A. Kubilius palinkėjo Vasario 16-tos gimnazijoje įsijungti į ten veikiančias liet. organizacijas, ypač į atkū. Sekmadienį Mišioms skaitytojus parūpinantis V. Janulis pa-

sidžiaugė trimis mergytėmis, kurios visos buvo įsijungusios į lektorių skačių trečioje gatvėje esančioje šv. Kazimiero bažnyčioje, prie Trijų kryžių altoriaus. Išvyks tančioms taip pat žodį tarė E. Bulienė.

Trijų "liepelių" tėvų vardu V. Baltutis pabrėžė tėvų ir mokyklos pastangų sutapimo svarbą ir padėkojo išleistuves suruošusiems ateitininkams, parapijai ir organizacijoms. Kun. P. Martūzui paskaičius iš Lietuvos gautą patriotinį eilėraštį, išvykstančių vardu kalbėjusiems už linkėjimus ir dovanas padėkojo A. Baltutyte, pažadėjusi, kad visos grįš pilnos lietuviškos dvasios. Pr.P.

NEWCASTLE

Daugumas Newcastle lietuvių Naujuosius Metus sutiko N. L. Valdybos surengtame pabūvyje, kuris įvyko Liuteronų bažnyčios salėje. Su Naujų Metų baliui pritaikintomis dekoracijomis salę išpuošė N. L. Valdybos nariai, V. Kutas parinko gražią plokštelių muziką, o turtinga fantais loterija sukėlė svečių didelį susidomėjimą. 12 valandai atėjus N. L. Valdybos pirm. S. Žukas svečius pakvietė sugiedoti Lietuvos himną. Himnui nuskambėjus, gausybė įvairiaspalvių balionų, popierinės juostos, šampanas ir malonūs bučiniai Naujų Metų sutikimo pobūvi padarė labai nuotaikingą.

Londonė leidžiamo "Europos Lietuvio" redaktoriaus žmona J. Kerienė keletą mėnesių svečiavosi pas Sydnejuje gyvenantį savo sūnų. Ji plačiai važinėjo po Australijos kontinentą. Niukastelyje viešnią priglaudė C. S. Žukai.

Dėka Violetos Lizdenytės — Walsh pastangų, N. L. Valdybos kasininkas ir vėl susilaukė NSW valdžios \$ 400 finansinę paramą.

S.Ž.

XXXVI SPORTO ŠVENTĖ

(Tęsinys)

Sporto Šventės pamaldos įvyko sekmadienį St. Joachim bažnyčioje, Lidcombe, kurias aukėjo prel. P. Butkus MBE, su gražiu pamokslu. Po pamaldų vyko sportininkų pietūs, stalą palaimino prel. P. Butkus.

Vėlesnė sekmadienio popietė buvo praleista krepšinio stadione. Čia matėme labai geras berniukų žaidynes tarp Adelaidės Vytis ir Kovas 39-34. Rezultatas daugumoje keitėsi keletą kartų, bet paskutinėse minutėse persvarą gavo adelaidiškiai. Kiti berniukų rezultatai: Perkūnas - Geel. Vytis 65-34, Adel. Vytis - Perkūnas 40-37.

Pirmą vietą laimėjo Kovas, antrą Adelaidės Vytis.

Mergaitės, Adelaidės Vytis — Vilkas 28-14. Adelaidės mergaitės žaidė labai gerai ir publikos buvo pripažintos kaip ateities žaidėjos.

Vilkas - Kovas 25-12. Vilkietės beveik suvalgė kviertes. Mergaičių finalas įvyko tarp Adel. Vyties ir Geel. Vyties - 55-16. Adelaidės mergaitės jau anksčiau gerai sužaisdavo ir finaluose be abejonės buvo čempionų komanda, parodant gražų žaidimą. Mergaičių vietos. Adelaidės Vytis I, Geel. Vytis II.

Biliardas. Laimėtojas Burokas iš Sydnejaus Kovo. Jis įveikė Žilinską iš Varpo. Dvejetas čempionai Burokas ir Atkinson iš Kovo. A. Burokas šia gražią taurę laimi trečius metus iš eilės, taip pat ir dvigubus laimi jau treči metai. Buvo didelis susidomėjimas šiuo sportu. Adelaidės atstovas Edas Taparauskas prieš pusfinalį pralaimėjo V. Vičiuliui iš Kovo klubo, kuris vėliau iškrito prieš Žilinską - Varpas.

Sqošas. Dalyvavo tik vyrai ir laimėtojas R. Satkauskas - Canb. Vilkas.

Lauko tenisas. Laimėjo R. Sparvelis - Varpas. Vyr. dvejetas R. ir V. Leveriai Kovas. Moterų jauną mergaitę J. Burneikaitę I vietą. Mišrų dvejetą jaunuoliai sesuo ir brolis A. ir J. Burneikiai - Syd. Kovas.

H. Šalkausko medalius už geriausius ir pavyzdingiausius žaidėjus laimėjo - užsitarnavo šie žaidėjai: Už tinklinį - W. Stanwix Perkūnas, mergaičių krepšinis L. Šmitaitė - Adel. Vytis, moterų S. Gustafson - Kovas, berniukų S. Mockus - Kovas, berniukų P. Adomavičius - Varpas. Garbės ALFAS

medaliui buvo pasiūlyta 4 kandidatai. Garbės nario medalis atiteko Geel. Vyties senam sportininkui S. Šutui, surinkus 18 taškų balsavimo būdu, vienu tašku daugiau už P. Andrijaitį.

Golfas. Nuo scratch V. Vičiulis. Hand. Jurgis Karpavičius. Komandiniai Kovas. Didelis susidomėjimas buvo golfo žaidynėmis.

Stalo tenisas. I vietą P. Mulevičius - Varpas. Dvejetai J. Ablonskis - P. Mulevičius - Varpas. Komandiniai Varpas.

Sachmatai. Vytas Patašius - Kovas ir Pranas Šilas - Varpas surinko po 3,5 taškus ir pasidalino I vieta.

Vyrų krepšinio rinktinę sudaro: trys broliai D. W. B. Stanwix — Perkūnas, A. Svaldenis - Kovas, Petras Urnevičius - Vytis, E. Raugaskas, D. Sadauskas P, Adomavičius - Varpas, E. Sapokas, E. Kasperaitis - Kovas. Atsarginiai: P. Andrijūnas ir A. Pranskūnas. Treneris P. Stanwix - Perkūnas.

Vyrai I vietą Perkūnas, II Varpas, III Kovas.

Edas

(Bus daugiau)

MELBOURNAS

LIETUVIŠKOJI KNYGA

Gauta: "Polska Jana Długosza", redaktor naukowy Henryk Samsonowicz, Warszawa 1984 - Dluogošo laikų Lenkija, didelio formato, 597 psl., iliustruotas istorinis veikalas. "Annual Report 1985 Victorian Ethnic Affairs Commission" East Melbourne 85. Istorinės Lietuvos bajoro Dr. Alexander Carolus Cursius - Curtius "Įvedamoji medicinos disertacija apie inkstų ir pūslės akmenį, medicinos laipsniui įgyti, spausdinta Leidene 1662", Čikagos 1967 m. leidinys - lietuvių, anglų ir lotynų kalba.

J. Mikštas
Bibliotekos Vedėjas

LIETUVIŲ RADIO

VALANDELĖS

ADELAIDE 5EBI - FM šeštadieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmad. 11 val. ryto, pirmad. 6.30 val. p.p

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE 4EB kiekvieną ketvirtadienį 4.30 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA

„TALK A“ LTD.

● Moka už indėlius (deposits) 9% metinių palūkanų

Už terminuotus indėlius:	nuo \$ 100	iki \$ 20.000	— 13%
Aukštesni procentai mokami automatiškai pasiekus nustatytas sumas.	nuo \$ 20.000	iki \$ 50.000	— 14%
	nuo \$ 50.000	ir daugiau	— 15%

Už terminuotus indėlius su mėnesiniais procentais - 12%. Šioje sąskaitoje turi būti nemažiau \$ 3.000. Procentai išmokami kas mėnesį. Neatsiėmus ištaigoje, po mėnesio pasiunčiami į namus.

Terminuoti indėliai priimami tik pilnais \$ 100 ir turi išbūti iki finansinių metų galo, t. y. birželio 30 d. Už atsiimtus term. ind. metų bėgyje — 6%. Procentai užskaitomi už kiekvieną pilną kalendorinį mėnesį finansinių metų gale ir įrašomi į einamąsias sąskaitas. Už įnašus (shares) iki 17% dividendo.

● Teikia paskolas iki \$ 30.000 įkeitiant nekiln. turtą, asmenines paskolas su garantuotojais iki \$ 5000 ir be jų iki \$ 2000. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.

● Įstaiga veikia:

Melbourne šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. pp., sekmadieniais nuo 1.30 pp. iki 3 val. pp., Lietuvių Namai, 50 Errol St., North Melbourne. Tel 328 4957
Informacijos dar teikiamos pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. pp.
Pašto adresas: "TALK A", Box 4051, GPO, Melb 3001.

Adelaidėje sekmadieniais nuo 1 iki 3 val. pp. Lietuvių Namuose. Pašto adresas: TALK A, Lietuvių Namai, 6 Eastry Ct., Norwood, SA 5067.

Sydnejuje sekmadieniais nuo 2 val. iki 4 val. pp. Lietuvių Klubo patalpose 16 - East Terrace, Bankstown NSW

JEI LANKYSITĖS ADELAIDĖJE, JUS PIGIAI IR PATOGIAI PRIGLAUS ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRE ESANTYS KAMBARIAI.

Vienam asmeniui diena tikrai	\$ 8.
Dviem asmenims	\$ 15.
Savaitei	\$ 50.

Platesnę informaciją mielai suteiks A. Miliauskienė, telef. (08) 268 9600.

Lietuvių Caritas Inc.